

LA PAPALLONA

PORTA-VEU DEL ELEMENT JOVE DE GRANOLLERS

DONARÀ UNA VOLADA CADA SETMANA

Any II.

Granollers 27 de Maig de 1897

Núm. 43.

La redacció no 's fá solidaria dels treballs firmats.

Insertinse ó no, no 's tornan los originals.

Redacció y Administració

J. Serracant y fill.

Plassa del Bestiar, Número 34.

(CARRETERA)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre pago adelantat. 1'00 Pta.

No 's venen números solts.

En vista dels molts obstacles que s' ens presentan cada vegada que 'ns proposem dir alguna veritat que no convinga á certs elements, sens separarnos may del programa trassat, nos hem vist en lo cas de canviar de rumbo á fi de poguer avisar ó dar à conèixer qualsevol fet digne de menció, puig hi ha aquí qui ha posat tot lo seu empenyo pera que la premsa callés pera no ser *destorbat*. y nosaltres no volguentnos subjectar y desitjosos de cumplir nostre deber sens molestar en lo mes minim á ningú que no s'ho meresca, nos veyem en lo cas de tenir que imprimir lo periódich fora d' aquesta vila perquè als impressors d' aquí, tothom, com nosaltres mateixos, sab que 'ls hi toca callar.

Aquesta circumstancia ens imposa, com es natural, molts mes gastos y sacrificis, obligantnos per lo tan á fer lo periódich

quinzenal, encar que será de major tamaño pero també mes reduhits els preus de suscripció.

Tota vegada qu' hi haurá algun cambi en la redacció, se canviarà també 'l nom de «La Papallona», deixant mentres durin las actuals circumstancias d' esser exclussivament català encara que continuarem igualment treballant en favor de la causa que defensen los regionalistas cataláns, al mateix temps que pera 'l foment de nostra vila.

Aquest es nostre projecte y molts satisfets estarem si podem veure recompensats nostres esforços.

LA REDACCIÓ.

ANOMALIAS

¿Qué 's un can d' anomalias
la present societat?
¿Qué tot son embusterías?
Ben clá ho deixo jó probat.

Molts coneix que per nom tenen
al inversa del que son;
y molts altres que preténen,
com veurán, riure's del nom.

Un «Fuster» que fa «sabatas»
un «Sastrá» que 's sombraré
un «Polít» que du mes «tacas»
que no treu un tintoré.

Un «Bonhóm» que 's á presiri,
un «Prim», «gros» á reventá;
un «Gras», «prim», molt mes que un siri
y un que 's «Rich», viu de «captá».

Un «Pagés» que 's catedràtich»,
un «Mestre» que «no sab ré»,
un «Alegre» 's mort de fástich
y un «Candela» que 's «forné».

Un «Sagristá» que 's «sereno»,
un que 's «Franch» molt «orgullós»,
un «Blanch», «negre», de moreno,
y un «Moreno», que 's molt «rós».

Un «Passífich» del «troneras»,
un «Casas», que vá á lloguer,
un gran «domadó de Féras»
que li pega «sa muller».

Un «Corredó», sense «cama»,
un «Vista», que «no veu rés»,
un «Just», que li «Falta» gana
y li sóbran molts diners.

Un d' aquets «cúralo todo»
y qu' ell sémpré está malalt;
un gran «baix que 's á n' el coro»
que d' tots es lo «més alt.»

Un «Campané» que 'n sa vida
una «iglesia» á visitat,
un que «assegura la vida»
y «deixa morí al cunyat».

Un «Conservadó» de casta
qu' ha quedat arruhalat;
un «Sagasta» que no 's gasta.
y per éll, tots hem «gastat»

Los «Partits» en la política
també son un mal entès,
puig com viuen de crítica
son per mí «massa sensés»,

Així te rahó 'l que cobra,
millor dit, los «hissendats»;
ja que sémpré es sols 'l «pobre»
lo qui paga 'ls plats trencats.

¿Qué 'ls hi sémble lo que 'ls dèya?
¿Tróvan, donchs, que 's tot vritat?
¡Si fins jó, que no m' ho créya,
fassilment ho he combinat.

LLUÍS MATAS Y CARRÉ.

QUEIXARSE SENS RAHÓ

Per tot arreu hont aneu, sentireu sempre la mateixa canterella. Tots els oficis y carreras sens cap excepció 's queixan continuament de sa precaria situació. La classe alta de la societat exposa ab termes exagerats sos gastos extraordinaris y 'ls considerables tributs qu' han de satisfacer al erari públich, mentres que 'ls rédits que produheixen sos cruents capitals son mol escasos comparats ab els que produhian mol temps enrera.

La classe mitjana crida també airada per no poguer soportar sos gastos perque, diu, son grandiosos, entretant que 'ls ingressos son insignificants.

La classe treballadora, per últim, s' esqueixa la boca queixantse ab violentas expressións de la petita remuneració que reb per son treball assíduu, y dels enormes gastos y gastets que te per satisfacer y que, á son dir, no 'ls permeten quasi menjar com las personas, ni vestirse gayre be millor que un insurrecte. Si hem de confessar la vritat, hi ha mol poca rahó de semblans queixas, las mes de las voltas sens motiu.

Siguém franchs. En ma pobre opinió si nostres antepassats ó nostres avis poguessin tornar al mon dels vius, de segur quedarian admirats al véurer lo gran faust de la aristocracia, lo colos-

sal derrotxe en galas, vestits, lunchs espléndits, teatres, cafés, tertulias etc. etc. al mateix temps que disposan d' un capital de vuyt, nou, deu, vint millons que en son temps sols eran uns quants milers de duros.

Veurian que 'n la classe mitja, tothom beu y menja be, vesteix millor, 's compra bonas casas, se fa grandiosos establiments y predica sempiternament ab veu mónotona que no fa res, que no guanya res, que 's mor de gana.

Pasem dirian á visitar la classe pobre, la treballadora. Aquí 's farian llenguas de sa incesanta cridoria y son continuat clamor per no guanyarse la mes miserable existencia, mirant assombrats com la gent que antiguament vivia sols d' un pá mes fort que las pedras y una mica d' escudella semi-aigua clara avuy menja bona olla y algún tallet, tragueija de valent y vesteix millor que las antigas senyoras de l' alta classe; quedantli encar algún quartet per resar de 'n quant en quant alguna oració fúnebre en desinvolta taberna y freqüentar mes ó menos los teatres y cafés.

Tot aixó passa. Y no obstant tothom se queixa, y 's queixará. Y 's queixará no per necessitat, sino per costum. Perque las aspiracions del home son indefinidas, com mes te, mes vol y mes desitja.

La set de diner y de benestar te son origen en la naturalesa intrínseca del individuo racional y aquest la guarda y la conserva intacta. Per aixó crida y cridarà continuament y en escala comparativa contra lo perentoria que n' es la situació sempre present, sens fer recordansa de qu' en llunyanas épocas la europa moralment dita no existía, com no existían la riquesa, bons menjars ni bons vestits ni altre clase de diversions que las purament patriarcals; mentres que avuy tot aixó existeix, y no solsament la europa, sino una supra-europa completament lliure y civilisada.

CONFORTATIU

L' AFRAN DE LLAFRANCH

(A ma apreciada germana na D. P.)

M' ho deya 'l cor, Dolors, qu' erats valenta com es valent ton nom.

Contra la llengua, la Castella atempta y tu, com fa tothom qu' estima á Catalunya, nostra terra també has alsat la veu y aixis com *platja*, y ona están en guerra la vol també 'l cor teu.

Ja tenim en la lluyta braus capadillas que senten butí 'l cor.

Com son de Catalunya bonas fillas tambe y senten amor.

Son aquestos els cors de las donzellas que la pátria reclam'

Qu' aixis com nostres camps crían rosellas de fillas vol un ram

Y tu, qu' ets la mes bona, pren las nenas de l' afran de Llafranch

y fes filtrar á dintre de sas venas la catalana sanch.

No vulgas, no, jamay, la llengua estranya. Catalunya, ja 'n té.

Si Castella, se trova dins d' Espanya los catalans també.

Y com som tant com ells. y hasta ab ventatja ¡au! femlos ben enllá.

Que l' Ebre ja es bon mar, té bona platja la pátria, es cap ensá.

CLAR Y NET.

NO TE PERDÓ

Avora 'l peu
d' una grant creu
nos jurárem amor grant
D' allavors
nostres cors
s' anáren sempre estimant
com rosella
pura y vella
que lo raig del sol va obrint.
nostres bocas
com dos rocas
ne seguían dols instint
S' ajudaban
y esclataban
des d' el fons de nostre cor,
dolsos besos
com los resos
qu' allunyan tot lo dolor
Mes !Ay! un día

la m' aymia
 olvidant son jurament,
 va volarne
 y deixarne
 á mont cort un gran torment
 Puig me mata
 lo ingrata
 qu' hats sigút davant de Deu.
 Si no aymabas,
 ¿com jurabas
 aquell jorn davant la creu?
 També 't deixo.
 ¡T' aburreixo
 per sempre, per sempre més!
 Ton imatge
 no te estatje
 á mon ser per un maymés.
 Si vinguesses
 y 'm diguesses
 que vols entrar á mon ressó,
 sols me resta
 per contesta
 dirte sempre mes que no,
 Puig l' ingrata
 que aixís mata
 com has mort ja lo cor meu.
 deu morirne
 sens tenirne
 ¡ni tampoch perdó de Deu!

SALVADOR BADOSA R,
 Vilassar de Mar, Mars, 1897.

NOTICIAS

La comissió encarregada de recullir recursos pera socorrer als ferits ó malalts que retornin de la campanya de Cuba ó Filipinas ha acordat celebrar la projectada tómbola durant los días de la próxima festa major y decidiren també exposar los objectes regalats en los aparadors de la rellotjería de nostre amich Sr. Clot (D. Tomàs).

En lo taller de mañeria dels Srs. I. Lloreda y fill s'acaba de construir un rellotje de torre ab *escape alemana*, que ha cridat molt l' atenció dels inteligents que han tingut ocasió d'admirar tan delicat y ben acabat treball.

Felicitem al senyors Lloreda perquè han lo-grat portar á nostra vila un art fins are aquí desconegut.

Copiem de LO REGIONALISTA:

L' *Academia Española* acaba de ferne una de las sevas.

Los senyors académichs han acordat, que al premi ofert á la millor obra dramática espanyola, hi tinguin sols obció las que estiguin escritas en castellá; advertint qué l' acort lo prengueren per dos vots de majoría; además cal fer constar qué lo donant res indicá en son testament respecte lo llenguatje en qué ha de ser escrita l' obra premiada.

Y després nos dirán separatistas. Si nostra llengua per ells es llengua morta; si en tot lo qu' ells disposan arreconan nostre hermosa parla com si fos parla estrangera; si al catalá no s' el considera com espanyol y s' el separa de tot lo qué á n' ells els interessa: qui son los separatistas ¿ells ó nosaltres?

Y tot saben perquè? Ho diu ben clarament lo setmanari castellá, *Barcelona Cómica* en lo següent párrafo: «Es que dura todavía el resque-mor de *Batalla de Reynas* y temian que el premio hubiera que concederlo al autor de *María Rosa y Tierra Baja*?»

«Todo cabe en humanos corazones» y en els seus de cors encara més. La qüestió es repartir-sho tot la gent de Castella, com a bons germans.

Catalans qué no voléu ser catalanistas, los qué encara creyéu en la bona fé dels castellans dihent a tot hora qué 'us estiman com a regió germana y qué únicament som nosaltres qué ab nostres intranzigencias sembrém odis, ja ho ve-yéu ben clar, las llegítimas glorias de la terra las arreconan y 'ls hi fan nosa Prenéu nota d'aquet fet vergonyós rastre y egoísta, a la vegada qué disposéuvos a sentirne dir de novas, qué 'l centralisme fá un quant temps qué *sacude sus melenas*.

Nosaltres doném coral enhorabona a en Guimerá. perquè l' estreno de sa última obra ha sigut la causa de que l' *Academia* hagi fet un altre d' aquells actes qué no més fan bé a nostre causa.

Un d' aquets días va circular per aquesta vila una fulla anunciant la próxima aparició d' un periodich quincenal ilustrat.

Ignorém qui son los subjectes que volen portar á cap tan bonica idea, pero si que debém recomanarlosi que procurin lluhirse mes en lo periodich que en la fulla, puig del contrari los forasters van á formarse un mal concepte del *element mes sá* de Granollers.